

APRÓPÉNZ Adózási Hírlevél

Iránytű a sikeres vállalkozáshoz

XIX. évf. 11. szám
2024. november

A TARTALOMBÓL:

- Ingyenesen juttatott reprezentáció és üzleti ajándék adókötelezettsége

E egyéni vállalkozókat érintő információk

T társas vállalkozásokat (Bt., Kft.) érintő információk

M magánszemélyeket érintő információk

!!! különösen fontos információk, pl. törvény által előírt kötelezettségek

INGYENESEN JUTTATOTT REPREZENTÁCIÓ ÉS ÜZLETI AJÁNDÉK ADÓKÖTELEZETTSÉGE

E T M

Év vége közeledtével jellemző, hogy a vállalkozások az üzleti partnereik és dolgozóik részére hivatalos, ünnepi, kötetlen, szabadidős rendezvényeket szerveznek, amely eseményeken a résztvevők sok esetben ajándékot is kapnak. Jellemzően ez az az időszak, amikor a vállalkozások – lehetőségeikhez mérten – meglepik munkavállalóikat kisebb-nagyobb ajándékokkal, juttatásokkal.

A rendezvények, kifizetői juttatások jellemzően egyes meghatározott juttatásként biztosíthatók, adhatók, de a körülményektől függően akár adómentes is lehet. A rendezvény nem csak reprezentációs lehet, hanem szabadidős is. A rendezvénye ajándékot kaphat az üzleti partner, a munkavállaló, a vásárló vagy akár egy független személy.

Az adókötelezettség függhet attól, hogy

- mi az ajándék,
- mennyi az értéke,
- mire tekintettel kapja a magánszemély.

Fontos, hogy amennyiben a magánszemély a kedvezményes juttatásban a **tevékenysége ellenértékéért** részesül, akkor az **nem lehet kedvező adózású**, azaz nem lehet sem adómentes, sem egyes meghatározott juttatás, sem béren kívüli juttatás, ez esetben **ugyanis jogviszony alapján válik adókötelessé**.

A személyi jövedelemadó törvény (továbbiakban: Szja tv.) 70. § (4) bekezdése értelmében **rep-**

rezentáció keretében adott juttatás egyes meghatározott juttatás jogcímén válik adókötelessé. Ha a reprezentációs esemény juttatója nem kifizető – például egy külföldi társaság –, akkor a juttatás nem keletkeztet adóköteles jövedelmet [Szja tv. 7. § (1) bekezdés s) pont].

A reprezentáció fogalmát az Szja tv. 3. § 26. pontjában találjuk. Ezalapján akkor tekinthető egy esemény reprezentációnak, ha azt

- üzleti, hivatali, szakmai, diplomáciai vagy hitéleti rendezvény, esemény keretében, vagy
- az állami, egyházi ünnepek alkalmával szervezik.

A reprezentációs eseményeken biztosított vendéglátás (étel, ital) és a rendezvényhez kapcsolódó szolgáltatás (szabadidőprogram stb.) tekinthető reprezentációs juttatásnak.

Nem minősül reprezentációnak a juttatás, ha a dokumentumok és körülmények – szervezés, reklám, hirdetés, útvonal, úti cél, program, tartózkodási hely és idő, a tényleges szakmai, illetve hitéleti program és a szabadidőprogram aránya – **valós tartalma** alapján a **rendeltetésszerű joggyakorlás sérelme akár közvetve is** megállapítható.

Reprezentációnak tekinthető például a dolgozóknak rendezett *karácsonyi rendezvény*, azonban **nem minősül reprezentációnak** a rendezvény, ha a feltételeknek nem felel meg, például a *mikulásünnep-ség*, vagy a dolgozóknak szervezett *szilveszteri buli*.

Abban az esetben, ha a rendezvényt üzleti, hivatali célból rendezik, akkor a **hivatali rész**, valamint az **utazás és a szállás költsége nem keletkeztet adóköteles bevételt**, de a rendezvénnel kapcsolatban felmerülő **egyéb kiadások reprezentációs adóköteles juttatásnak** minősülnek.

Például, ha egy vállalkozás képviselője **üzleti megbeszélésre utazik**, a megbeszélés után abban a szállodában, ahol megszáll az esemény lezárásaként meghívják őt egy vacsorára, akkor az utazás és a szállás nem keletkeztet adókötelezettséget, azonban a vacsora költsége reprezentációs költség.

Másik példa az, amikor egy vállalkozás **üzleti megbeszélést tart** az egyik üzletfele képviselőivel. A megbeszélésre kibérelnek egy étterem különtermét. A tárgyalás idejére az asztalokra üdítőt helyeznek ki, a szünetben pedig kávéval, teával kínálják a résztvevőket. A megbeszélés végén vacsorát szolgálnak fel. Ekkor az üdítő, kávé, tea és a vacsora reprezentációs költség, ugyanakkor a különterem bérleti díja nem keletkeztet adókötelezettséget.

Hitéleti ünnep esetén nem szükséges, hogy a reprezentációnak hivatalos része is legyen. Ilyen alkalom lehet a karácsony, húsvét, pünkösd, vagy akár a hanuka alkalmából megrendezett ünnepség is. Például a munkáltató év végén szervez egy karácsonyi ünnepséget, amelyre meghívja a munkavállalóit. Az ünnepséget egy színházban tartják, amely keretében a résztvevők megnézik egy karácsonyi témájú darabot, majd ezt követően mindenkit megvendégelnek svédasztalos vacsorával (étel, ital fogyasztás) a rendezvény egy kis kötetlen beszélgetéssel zárul. Tekintettel arra, hogy ez az **esemény egyházi eseményhez kapcsolódik, így a reprezentáció törvényi feltételének megfelel**, így az étel, ital-költsége, valamint a színházi előadás **reprezentációs kiadásnak minősül**. Ezen esetben tehát nem csak az étel, ital költsége lehet reprezentációs költség, hanem a szabadidős szolgáltatásoké is.

Az Szja tv. meghatározásában hangsúlyozza a rendeltetésszerű joggyakorlást. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy amennyiben a reprezentáció keretében biztosított vendéglátás, szolgáltatás látszólag megfelel a törvényi feltételeknek – az előzőekben leírtaknak –, de a körülmények és ezzel kapcsolatos dokumentációk alapján a **rendeltetésszerű joggyakorlás sérelme megállapítható**, akkor az adott eseménnyel kapcsolatban nyújtott vendéglátás, szolgáltatás már **nem minősül reprezentációnak**.

Egy másik példa szerint, ha egy vállalkozás vezetői 3 napra elutaznak egy wellness szállodába hivatali megbeszélés céljából, akkor meg kell vizsgálni, hogy az utazás megfelel-e a hivatali utazás, reprezentáció feltételeinek, valamint milyen arányt képvisel a hivatali, üzleti rész és

mennyit az egyéb program. A megbeszélésekről nem készül emlékeztető, és más módon sem tudják alátámasztani a hivatali tevékenységet (például nem bérelnek külön termet a megbeszélésekre), így az esemény nem tekinthető hivatalinak, üzletinek. Az utazás, szállás díja adóköteles az egyéb költségek (étel, ital, szabadidős program díja) nem tekinthetők reprezentációs kiadásnak.

Üzleti ajándék fogalmát az Szja tv. 3. § 27. pontjában találjuk. Ez alapján üzleti ajándéknak minősül a juttató tevékenységével összefüggő üzleti, hivatali, szakmai, diplomáciai vagy hitéleti kapcsolatok keretében adott ajándék (ingyenesen vagy kedvezményesen adott termék, nyújtott szolgáltatás, valamint a kizárólag erre szóló utalvány).

Üzleti ajándékot jellemzően a már meglévő üzleti partnernek adják, de nem kizárt az sem, hogy a jövőbeni üzleti partner kapja az üzleti kapcsolat létrehozása érdekében.

Az Szja tv. 70. § (4) bekezdése értelmében **egyes meghatározott juttatásnak** minősül az adóévben üzleti ajándék címen adott juttatás. Az üzleti ajándék értékét az Szja tv. nem szabályozza, lehet az egy naptár, toll, bonbon, virág, ajándékosár, vagy egy nagyobb értékű juttatás például egy értékes tablet. A reprezentációhoz hasonlóan nem keletkeztet adókötelezettséget – így a jövedelem-számítás során sem kell figyelembe venni –, ha egy belföldi illetőségű magánszemély külföldi szervezettől, cégtől kap üzleti ajándékot.

Gyakran felmerülő kérdés, hogy mi a különbség az üzletpolitikai juttatás és az üzleti ajándék között. Az **üzletpolitikai juttatást** úgy kell tekinteni, mint egy **promóciós juttatást**, melynek **célja egy termék, szolgáltatás, egy társaság, vállalkozás népszerűsítése, reklámozása**. Ebben a juttatásban jellemzően **bárki részesülhet**.

Előzőekkel szemben **üzleti ajándékot** tipikusan a már meglévő üzleti – de számos esetben jövőbeni, leendő üzleti – partnernek, az **üzleti kapcsolat létrehozása, illetve annak ápolása, fenntartása érdekében** adják.

Meg kell említeni az egyesületekre, köztestületekre, egyházi jogi személyekre, alapítványokra és közalapítványokra – mint **speciális szervezetekre** – vonatkozó szabályokat is. E szervezetek a jogszabályi feltételek fennállása esetén a reprezentációs juttatások és a minimálbér 25%-át meg nem haladó értékű üzleti ajándék juttatásakor mentesülnek az adó alól.

Speciális szervezetek esetén az adómentesség feltétele, hogy a juttató:

- közhasznú, illetve cél szerinti tevékenysége érdekében merült fel,
- adóévre vonatkozó beszámolóban kimutatott

összes ráfordítás 10%-át, de legfeljebb az adóévre elszámolt éves összes bevétele 10%-át nem haladja meg.

Amennyiben a juttatás értéke meghaladja az adókötelezettség alól mentesített értékeket, akkor az adóköteles rész után az adóévre elszámolt éves összes bevétel megállapítása hónapjának kötelezettségeként kell teljesíteni a bevallási és adófizetési kötelezettséget.

Ha az üzleti ajándék egyedi értéke meghaladja a minimálbér 25%-át, akkor a juttatás egésze adóköteles lesz és utána az általános szabályok szerint kell az adókötelezettséget teljesíteni.

Az ún. **szabadidős rendezvények** az Szja tv. 70. § (6) bekezdés b) pont második fele alapján szintén **egyes meghatározott juttatás** jogcímén válnak adóköteleessé. Ilyen például, amikor a munkáltató Mikulás ünnepséget szervez a dolgozók gyermekeinek. Az eseményen megérkezik a Mikulás és egy kis rövid műsor után minden gyermek 8.000 forint értékű ajándécsomagot kap. Nem csak az ünnepség, hanem az ajándécsomag juttatása is megfelel a törvényi feltételeknek, ezért a juttatások egyes meghatározott juttatásként válnak adóköteleessé.

A rendezvény keretében adható ajándék akkor felel meg a törvényi feltételeknek, ha

- annak értéke nem haladja meg a minimálbér 25%-át (2024-ben 66.700 forintot), illetve
- a juttatás kizárólag ajándéktárgy lehet.

Fontos, hogy a 70. § (6) bekezdés b) pont második fele alapján adott ajándék kizárólag ajándéktárgy lehet – a jogszabály az „ajándéktárgy” kifejezést használja –, tehát ebben az esetben utalvány, kupon, vagy árengedmény juttatására nincs lehetőség még akkor sem, ha az egyébként megfelel az Szja tv. 69. § (3) bekezdésében foglalt feltételeknek.

Ugyancsak egyes meghatározott juttatásként adóköteles a juttatás az Szja tv. 70. § (6) bekezdés b) pont első fele szerint, ha az olyan ingyenes vagy kedvezményes termék, szolgáltatás, amelynek igénybevételére egyidejűleg több magánszemély jogosult, és a kifizető – jóhiszemű eljárása ellenére – nem képes megállapítani az egyes magánszemélyek által megszerzett jövedelmet.

Például a kereskedelmi vállalat vezetősége a dolgozók és az ügyfelek részére, jól látható és elérhető helyen egy-egy tál szaloncukrot helyez el, amit naponta feltöltötenek. **A szaloncukorból bárki vehet, annyit amennyi szeretne.** Beláthatjuk, hogy azt szinte lehetetlen nyomon követni, hogy ki mennyi szaloncukrot fogyaszt, ez csak

akkor lenne mérhető, ha valaki azt folyamatosan figyelné és adminisztrálná, ami viszont nem életszerű és nem is várható el, így az említett szabály értelmében a szaloncukor juttatása egyes meghatározott juttatásként válik adóköteleessé.

Meg kell említeni a **csékély értékű ajándékokat** is. 2024. január 1-től csékély értékű juttatást ugyanaz a juttató ugyanazon magánszemélynek **évente 3 alkalommal** adhat. Azaz a dolgozók gyermekeinek a munkáltató 2024-ben adhat gyermeknapra, mikulásra és karácsonyra is ajándékot, összesen a minimálbér 10%-át – 2024-ben: 26 680 forintot – meg nem haladó összegben. A vállalkozás csékély értékű ajándékként adhat utalványt is, de csak akkor, ha az a konkrét termékre, szolgáltatásra váltható és nem visszaváltható.

A jogszabályi feltételek meglétének igazolásához a munkáltatónak, kifizetőnek nyilvántartást kell vezetnie, amely tartalmazza, hogy az adóévben mikor, melyik magánszemélynek, milyen összegű juttatást adott ezen a jogcímen.

Az egyes meghatározott juttatás jogcímén adott juttatás után az adókötelezettség a munkáltatót, kifizetőt terheli. Jövedelemnek a juttatás értéke, ingyenesen vagy kedvezményesen juttatott termék, szolgáltatás esetén annak szokásos piaci értéke, illetőleg abból az a rész minősül, amelyet a magánszemély nem köteles megfizetni.

Egyes meghatározott juttatások esetén az adó alapja a juttatás szokásos piaci értékének 1,18-szorosa, mely után a juttatónak 15% személyi jövedelemadót és 13% szociális hozzájárulási adót kell fizetnie.

2024. január 1-től az adott juttatások esetén az adót a kifizetőnek az adókötelezettséget a juttatás **negyedévét követő hónap 12-ig** kell teljesíteni, ekkor kell a '08-as bevallásban kell bevallania, a juttatás negyedévét követő hónap 12. napjáig, illetve a közterheket is eddig az időpontig köteles megfizetni.

Nincs akadálya annak sem, hogy az egyes meghatározott juttatásként a juttató **utalványt, kupont, készpénz helyettesítő fizetőeszközt** adjon. Azonban ennek a juttatási formának **két fontos feltétele** van:

- Az utalványról megállapítható kell legyen, hogy az mely termékre, szolgáltatásra, vagy milyen termék- vagy szolgáltatáskörben használható fel (például: étkezési utalvány, könyv utalvány, ruházati utalvány). Nem felel meg a feltételeknek, ha az utalvány például egy bevásárlóközpont bármely üzletében beváltható.
- Az utalvány használatának további feltétele, hogy az – a magánszemélynek ki nem osztott utalványok visszaváltása kivételével – nem lehet visszaváltható. Vagyis egy utalvány ak-

kor adható üzleti ajándékként, ha a magánszemélynek nincs lehetősége azt visszaváltani.

Nem jelent visszaválthatóságot, ha az utalvány érvényességi idejét meghosszabbítják, vagy a kibocsátó a lejárt, vagy hamarosan lejáró utalványt ugyanolyan, de későbbi lejáratúra cseréli.

Nem minősül egyes meghatározott juttatásnak – azaz nem adható például üzleti ajándékként –, ha a juttatás

- értékpapír, értékpapírra vonatkozó jog, bármi-re korlátozás nélkül felhasználható utalvány, készpénz-helyettesítő fizetési eszköz;
- természetes vagy tenyésztett gyöngy, drágakő, féldrágakő, nemesfém, nemesfémmel plattírozott fém és ezekből készült áru, valamint ékszerutánszat, érme.

Ha a körülmények alapján megállapítható, hogy a juttatás nem felel meg a rendeltetésszerű joggyakorlás követelményének.

Fentieknek megfelelően nem adható üzleti ajándékként részvény, részesedés, aranyrúd, gyémánt stb.

Végül pedig szót kell ejteni a **jövedelemszerzés időpontjáról** is. A jövedelemszerzés időpontjának azt a napot kell tekinteni, **amelyen a juttatást a magánszemély vagy javára más személy birtokba vette**. Tehát ha december 6-án mikuláscsomagokat küld a munkáltató a munkavállalók gyermekeinek csekély értékű ajándék jogcímén, akkor a jövedelem szerzés napja december 6. Ezzel szemben, ha a munkáltató szabadságon van és nem megy be dolgozni, ezért csak januárban veszi át az ajándékcsomagot, akkor átcsúszik a következő évre a jövedelemszerzés időpontja.

Abban az esetben, ha a juttatás tárgya szolgáltatás, és a szolgáltatás juttatója nem azonos a szolgáltatás nyújtójával, a jövedelem juttatásának és megszerzésének időpontja a szolgáltatás igénybevételére való jogosultság megszerzésének a napja.

Kovács Andrea
okl.adószakértő